Prezenta lucrare conține _____pagini

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui .....
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență:.....
.....
Centrul de examen:.....
Localitatea: .....
Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

SIMULARE JUDEȚEANĂ

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Decembrie 2023

Limba și literatura română

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I **70 de puncte**

Citește cu atenție fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

Textul 1

În timp ce se lăsa amețit de frumusețe în grădina botanică, ba admirând culoarea mirosului de lavandă sau de plumeria[1], ba inspirând mirosul culorii de gerbera[2], de amaryllis[3], de anthirium[4] sau de căldărușe de Colorado[5], artistul auzi un fluture plângând. Îl zări printre crengile unui arbore kigelia africana[6], căruia la noi, în satele de prin mărginimile Moldovei, unde acest arbore nu crește niciodată, i se spune tradițional arborele cu cârnați sau cu caltaboș. Dar nu despre acest arbore este povestea noastră, ci despre un fluture care plânge pe o frunză de kigelia africana.

- Hei, i-a zis înduioșat omul când s-a apropiat de el, văzându-l atât de alb, de amărât și de înlăcrimat. Care-i necazul tău?

Fluturele a făcut ochii mari zărindu-l pe artist lângă el, deși, la drept vorbind, chiar făcându-și ochii mari, ei îi rămăseseră tot minusculi. Și nu vin cu observația asta degeaba, după cum veți descoperi în scurt timp. Lepidoptera[7] a făcut ochii mari, ei rămânându-i însă tot minusculi, și i-a spus artistului printre suspine:

- Ce coincidență! Noi ne cunoaștem, îți mai amintești? Cu multă vreme în urmă, ah, au trecut secole de atunci, m-am rotit în jurul capului tău. Doar că-ți stătea un ticălos înaripat pe creștet, un corb întunecat, care te apăra. A trebuit să mă retrag. Dar ce coincidență fantastică să te reîntâlnesc aici...

De fapt, nu trecuseră niciodată secole, ci abia câteva zile de când artistul se întâlnise cu corbul, iar fluturele alb se învârtise în jurul lor. Însă câteva zile din existența fluturilor înseamnă mult mai mult decât câteva zile din existența oamenilor și de două ori mai mult decât câteva zile din existența corbilor.

Artistul n-avea cum să-l recunoască însă, căci, în timp ce acesta i se rotise în jurul capului, el tocmai îi povestea corbului despre credință, neputând să fie atent la ce zboară împrejurul său. Așa că a ignorat coincidența și l-a întrebat din nou:

- Care-i supărarea ta, drăguțule?

Simțind că omul e binevoitor, spre deosebire de corbul pe care-l purtase cândva pe cap, fluturele a suspinat adânc, și-a șters ultimele urme de lacrimi și a zis:

- Nu-mi mai suport ochii. Ai observat ce ochi avem noi, fluturii din superfamilia Papilionoidea[8]? Atât de mici, încât, te rog să mă crezi, m-a bătut gândul să mă mut în superfamilia Hesperioidea[9] sau chiar în familia Hedyloidea[10].

- De ce? Au ochi mai mari?

- Nu știu, a răspuns fluture, căci noi nu interacționăm cu fluturii din alte familii.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Dar măcar au alți ochi. Iar eu vreau să văd lumea cu alți ochi, nu cu ai mei. M-am săturat de ochii mei! și-a ridicat el vocea tremurândă.

- Dar ce are lumea văzută cu ochii tăi?

- Ah, oh, ui, a făcut fluturătoarea insectă, chiar nu pricepi? Ia uită-te în jur: câte flori, câte culori, câte bucurii, câte frumuseți! De-aș avea ochi mai mari sau măcar alți ochi, aș vedea minunățiile astea cu ochi mai mari sau măcar cu alți ochi, Dar așa... Ah, oh, ui. Așa, trebuie să le văd doar cu ochii ăștia minusculi ai mei.

Și a început din nou să plângă. Artistului i s-a făcut într-atât de milă, încât mai că-i venea și lui să plângă. Prin urmare, l-a mângâiat pe aripile albe și i-a zis:

- Uite, micuțule, ascultă. Eu sunt artist. Iar ca artist, pot face ce vreau, cum vreau, când vreau. Așa încât, dacă ții chiar atât de mult, pot să mă lipsesc de-un ochi pentru o vreme și să ți-l împrumut, ca să vezi lumea cu ochiul meu.

Auzind acestea, fluturele a început să țopăie de fericire pe frunza arborelui kigelia africana. I-a jurat artistului că nu va întârzia nicio secundă peste ora fixată, mai ales că o oră din viața lui însemna mult mai mult decât oră din viețile cu care suntem obișnuiți noi, oamenii. Prin urmare, artistul și-a dus mâna către ochiul drept, și l-a extras și l-a oferit lepidopterei. Iar fluturele s-a înălțat imediat, încântat, într-atât de încântat, încât în urma lui aproape că puteai jura că s-a auzit un tril, de parcă se mutase brusc în familia Muscicapidelor[11], din care fac parte, după cum prea bine știți cu toții, privighetorile.

Felix Aftene, Lucian Dan Teodorovici, *Mustața lui Dali și alte culori. Pictoroman*

[1]*plumeria* – plantă cu viață lungă; arbori sau arbuști de talie mică de origine tropicală
[2]*gerbera* – flori viu colorate înrudite cu floarea-soarelui
[3]*amaryllis* – plantă originară din Africa de Sud, asemănătoare cu crinul
[4]*anthirium/ anthurium* – plantă decorativă originară din America de Sud, cunoscută sub numele de „floarea Flamingo"
[5]*căldărușe de Colorado* – floare perenă care crește doar în Munții Stâncoși din Colorado; impresionează prin combinația bicoloră a florilor;
[6]*kigelia africana* - numit și „arborele cu cârnați", datorită fructelor lunguiețe și maronii; originar din Mozambic, cultivat ca plantă ornamentală;
[7]*lepidopteră* – ordin numeros de insecte ce include și fluturi și molii
[8]*Papilionoidea* – superfamilie care conține specii de fluturi, aparținând ramurei Rhopalocera
[9]*Hesperioidea* – familie de fluturi cu aspect păros, de culoare maro și gri
[10]*Hedyloidea* – familie de fluturi/ molie americană
[11]*Muscicapidea* – păsări insectivore, numite și muscari, răspândite de la cercul polar până în Polinezia

Textul 2

Oamenii de ştiinţă de la Institutul de Biologie Evolutivă din Barcelona, Spania, au urmărit de-a lungul Africii un fluture, „Vanessa cardui", pentru a-i studia migrarea. Rezultatele lor arată că fluturele este capabil să traverseze deşertul Sahara şi să se reproducă în savana africană, călătorind mii de kilometri. Această rută este comună multor păsări migratoare, dar este primul caz în care se demonstrează că un fluture poate face acelaşi lucru.

Fluturele „Vanessa cardui" este o insectă care, în fiecare an, face o călătorie dus-întors între Europa şi Africa. Până în prezent, se ştia că toamna dispărea din Europa şi se presupunea că se stabileşte în Africa de Nord pe timpul iernii. Acum, datorită expediţiilor efectuate pe teren, în Africa, de către oamenii de ştiinţă de la Institutul de Biologie Evolutivă din Barcelona, a fost demonstrat că poate ajunge până la savana tropicală africană, şi anume, face o călătorie de 4.000 de kilometri. Insecta nu numai că rezistă la un drum lung, dar, de asemenea, traversează munţii, Marea Mediterană şi deşertul Sahara. În ciuda aspectului său delicat şi fragil, poate rezista la temperaturi extreme şi se poate orienta în timp ce zboară la mare altitudine. Se hrăneşte cu o varietate de plante, inclusiv scaieţi.

Gerard Talavera şi Roger Vila, cercetătorii care au efectuat studiul, au petrecut o toamnă întreagă străbătând ţări cum ar fi Senegal, Benin, Ciad şi Etiopia în căutarea exemplarelor din această specie. În timpul acestor expediţii au putut vedea o migrare în masă a mii de fluturi „Vanessa cardui" spre sud, în direcţia regiunii Sahel. În Benin, pe un singur câmp din valea râului Niger, au găsit mai mult de 20.000 de fluturi. Aceste observaţii implică faptul că gama anuală migratoare a speciei este de două ori mai mare decât se credea anterior. O astfel de călătorie lungă şi complicată nu este, probabil, un stil de viaţă simplu, dar unele vieţuitoare sunt obligate să facă acest lucru pentru a exploata resursele fiecărui sezon şi pentru a-şi asigura un climat favorabil. În ceea ce-i priveşte pe fluturi, cel mai cunoscut exemplu este cel al fluturelui Monarh, care călătoreşte din Canada în Mexic, în diferite grupuri.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Un caz unic în rândul insectelor. Cazul migraţiei fluturelui „Vanessa cardui” este unic în rândul insectelor. Este specia de fluturi cu cea mai mare distribuţie şi efectuează circuite de migraţie în întreaga lume, circuite practic necunoscute. Abilităţile sale de a se răspândi sunt impresionante.

M. Stoica, *Un fluture este capabil să migreze 4000 de km* în https://epochtimes-romania.com

A.

1. Notează, din textul 2, numele a două țări pe care le străbat cercetătorii Gerard Talavera şi Roger Vila

2 puncte

_____

_____

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Artistul se întâlnește cu:
a) un leopard.
b) o pisică.
c) un corb.
d) un roi de fluturi albi.

Răspunsul corect: ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Călătoria lungă și complicată a fluturelui „Vanessa cardui” nu este:
a) interesantă.
b) demnă de luat în seamă.
c) de dorit.
d) un stil de viață simplu.

Răspunsul corect: ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Fluturele are aripile:
a) roșii.
b) albe.
c) negre.
d) multicolore.

Răspunsul corect: ☐

Subiect preluat de pe plusedu.ro

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
1. Arborele kigelia africana crește în satele moldovenești.		
2. Fluturele și artistul s-au întâlnit în urmă cu câteva zile.		
3. Fluturele vrea să vadă lumea cu ochii lui.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
1. Oamenii de știință din Barcelona au studiat migrația păsărilor.		
2. Fluturele „Vanessa cardui” rezistă la drum lung și traversează munții.		
3. Unele vieţuitoare sunt obligate să facă o călătorie lungă pentru a-și găsi mediul favorabil.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „Artistul n-avea cum să-l recunoască însă, căci, în timp ce acesta i se rotise în jurul capului, el tocmai îi povestea corbului despre credință, neputând să fie atent la ce zboară împrejurul său.”

_____

_____

_____

b) „Acum, datorită expediţiilor efectuate pe teren, în Africa, de către oamenii de ştiinţă de la Institutul de Biologie Evolutivă din Barcelona, a fost demonstrat că poate ajunge până la savana tropicală africană, și anume, face o călătorie de 4.000 de kilometri.”

_____

_____

_____

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Subiect preluat de pe plusedu.ro

8. Crezi că studiul migrației unor insecte, așa cum este fluturele ,,Vanessa cardui”, ar putea oferi informații importante pentru a înțelege evoluția vieții pe Pământ? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază textul selectat din opera literară ,,Mustața lui Dali și alte culori. Pictoroman” de Felix Aftene, Lucian Dan Teodorovici cu un alt text literar studiat la clasă sau citit de tine ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Seria care conține doar cuvinte cu diftongi este:

a) „știință", „migratoare".
b) „înduioșat", „el".
c) „degeaba", „observația".
d) „aproape", „niciodată".

Răspunsul corect: ☐

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

a) „călătorie", „anuală".
b) „binevoitor", „viețuitoare".
c) „frumusețe", „mărginimile".
d) „reîntâlnesc", „astfel".

Răspunsul corect: ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvântul subliniat în enunțul: „Dar măcar au alți ochi" este utilizat cu sens figurat în enunțul:

a) Fata are ochi albaștri.
b) La aragaz funcționează doar un ochi.
c) Băiatul a spart un ochi de geam.
d) Unii oameni privesc lumea cu ochii sufletului.

Răspunsul corect ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „Simțind că omul e binevoitor, spre deosebire de corbul pe care-l purtase cândva pe cap, fluturele a suspinat adânc" sunt:

a) indecis, a suferit.
b) prietenos, a plâns.
c) darnic, s-a lamentat.
d) cumsecade, a oftat.

Răspunsul corect: ☐

5. Selectează din fragmentul următor trei substantive, aflate în cazuri diferite pe care le vei preciza: „Artistul n-avea cum să-l recunoască însă, căci, în timp ce acesta i se rotise în jurul capului, el tocmai îi povestea corbului despre credință, neputând să fie atent la ce zboară împrejurul său." **6 puncte**

Substantivul selectat	Cazul substantivului selectat

Subiect preluat de pe plusedu.ro

6. Alcătuiește un enunț asertiv, în care pronumele personal „el” să aibă funcția de atribut (1) și un enunț imperativ, în care substantivul „fluture” să aibă funcția sintactică de complement prepozițional (2). **6 puncte**

1._____

2. ._____

7. Scrie un îndemn pentru iubitorii de natură sub forma unei fraze alcătuită din două propoziții aflate în raport de coordonare disjunctivă. **6 puncte**

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui copil care visează să devină explorator, cu formele corecte ale cuvintelor scrise între paranteze: **6 puncte**

Astăzi sunt _____(*bucuros*, superlativ relativ de superioritate) copil, deoarece m-am întâlnit cu Gerard Talavera şi Roger Vila și mi-au propus _____(*a merge*, conjunctiv prezent, persoana I, nr. sg.) în deșertul _____(Sahara, cazul genitiv) pentru a cerceta împreună _____(pronume relativ compus) nu se știe încă despre abilitățile _____ (*fluture*, cazul genitiv) „Vanessa cardui” și despre migrarea _____ (pronume personal, caz genitiv).

Subiect preluat de pe plusedu.ro

SUBIECTUL AL II-LEA **20 de puncte**

Imaginează-ți că te afli într-o călătorie în pădurea tropicală și ai descoperit un roi de fluturi „Vanessa cardui”.

Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți această experiență, incluzând o secvență descriptivă și una explicativă, fiecare de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Subiect preluat de pe plusedu.ro